

Průměrná míra inflace v roce 2008 byla 6,3 % Indexy spotřebitelských cen – informace za prosinec 2008

Celková hladina spotřebitelských cen klesla v prosinci proti listopadu o 0,3 %. Meziměsíční pokles spotřebitelských cen ovlivnilo snížení cen především v oddíle doprava. Meziroční růst spotřebitelských cen v prosinci zpomalil na 3,6 % (ze 4,4 % v listopadu). Průměrná meziroční míra inflace v roce 2008 byla 6,3 %.

* * *

Meziměsíční pokles spotřebitelských cen o 0,3 % způsobilo pokračující snižování cen pohonných hmot, které v prosinci bylo ještě výraznější než v listopadu a dosáhlo 10,5 %. Litř benzínu Natural 95 stál v průměru 23,85 Kč, což byla nejnižší cena od března 2002. Průměrná cena motorové nafty (26,07 Kč/l) byla naposledy nižší v březnu 2005. V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje byly nižší zejména ceny mouky o 6,7 %, mléka o 1,7 %, másla o 2,7 %, citrusů o 8,6 %, cukru o 1,9 %. V oddíle zdraví se snížily ceny léků o 0,5 %.

Opačný vliv na vývoj cenové hladiny mělo zvýšení cen tepla a teplé vody o 1,5 % v oddíle bydlení. Ceny tabákových výrobků vzrostly o 0,5 %. V dopravních službách došlo ke zvýšení cen v železniční dopravě o 3,4 %. Z potravin byly vyšší především ceny chleba o 1,9 %, běžného pečiva o 1,7 %, peckovin a bobulovin o 19,0 %, plodové zeleniny o 17,0 %.

Ceny zboží úhrnem klesly o 0,5 % a ceny služeb vzrostly o 0,1 %.

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v prosinci o 3,6 %, což je o 0,8 procentního bodu méně než v listopadu. Byl to nejnižší meziroční růst cen od září 2007. Zpomalení cenového růstu ovlivnily hlavně ceny v oddíle doprava, kde se pokles cen pohonných hmot prohloubil z 12,1 % v listopadu na 22,0 % v prosinci. Ceny automobilů byly nižší o 12,2 %. Obrat v cenovém vývoji nastal v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje, kde ceny z růstu o 0,9 % v listopadu přešly v prosinci v pokles o 0,8 %. Důvodem byl jejich výrazný cenový vzestup na konci roku 2007.

U většiny druhů potravin došlo ke zmírnění cenového růstu nebo prohloubení cenového poklesu. Nižší než loni byly zejména ceny chleba o 1,5 %, běžného pečiva o 3,5 %, vajec o 16,6 %, mléka o 8,5 %, sýrů o 9,4 %, čerstvého másla o 28,5 %, ovoce o 16,7 %, zeleniny vč. brambor o 2,8 %. Ceny mouky byly vyšší o 8,0 % (v listopadu o 18,2 %), jedlých olejů o 7,0 %, rostlinných tuků o 16,0 %, čokolády a čokoládových výrobků o 3,7 %, kávy o 6,5 %.

Na meziroční růst cen nadále nejvíce působily ceny v oddíle bydlení, kde vzrostly ceny zemního plynu o 33,9 %, elektřiny o 9,5 %, tepla a teplé vody o 14,4 %, tuhých paliv o 13,8 %. Čisté nájemné vzrostlo o 15,1 %, v tom v bytech s regulovaným nájemným o 22,2 % a v bytech s tržním nájemným o 4,2 %. Ceny tabákových výrobků vzrostly o 14,5 %.

Nižší než loni byly ceny oděvů o 1,2 %, přístrojů a spotřebičů pro domácnost o 1,9 %, audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat o 12,8 %. V oddíle pošty a telekomunikace klesly ceny mobilních telefonů a ceny telefonických a telefaxových služeb.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 1,3 % a ceny služeb o 7,7 %. Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení hypotetického nájemného byl meziročně vyšší o 3,5 %.

Průměrná míra inflace vyjádřená přírůstkem indexu spotřebitelských cen v roce 2008 proti průměru roku 2007 byla 6,3 %, což je hodnota výrazně vyšší než loni, kdy byla 2,8 %. Byla to nejvyšší průměrná roční míra inflace za posledních deset let, když v roce 1998 dosáhla více než deseti procent. Tento vývoj ovlivnila řada faktorů, mezi které patřil zejména citelný vzestup cen potravin, zvýšení sazby DPH z 5 % na 9 % u některého zboží a služeb, zvýšení spotřební daně u tabákových výrobků, zvýšení cen energií, regulovaného nájemného a zavedení regulačních poplatků ve zdravotnictví.

Meziroční přírůstek průměrného **harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP) 27 členských zemí EU** byl podle předběžných údajů Eurostatu **v listopadu 2,8 %**, což je o 0,9 procentního bodu méně než v říjnu. Nejvíce vzrostly ceny v Lotyšsku (o 11,6 %) a Litvě (o 9,2 %), nejméně v Portugalsku a Německu (shodně o 1,4 %). Na Slovensku zpomalil cenový růst v listopadu na 3,9 % (ze 4,2 % v říjnu).

Podle předběžných výpočtů klesl v **ČR meziměsíčně HICP v prosinci o 0,3 %**, **meziročně zpomalil na 3,3 %** (ze 4,1 % v listopadu). Bleskový odhad meziročního růstu HICP **pro eurozónu za prosinec 2008 je 1,6 %**, jak uvedl Eurostat. (Více informací na internetových stránkách Eurostatu: [HICP](#))

Vývoj spotřebitelských cen v prosinci 2008 se projevil poklesem u **domácností důchodců** ve srovnání s předcházejícím měsícem o 0,1 % a u **domácností zaměstnanců** o 0,4 %. U obou typů domácností bylo zaznamenáno snížení indexu spotřebitelských cen v oddíle doprava (u důchodců o 3,8 % a u zaměstnanců o 3,3 %). Pokles byl způsoben zejména nižšími cenami pohonných hmot a automobilů nových. Rovněž došlo k poklesu cenového indexu v oddíle pošty a telekomunikace (u důchodců o 0,2 %, u zaměstnanců o 0,8 %) a to vlivem nižších cen telefonických a telefaxových služeb a mobilních telefonů. Na druhé straně se projevil růst indexu spotřebitelských cen v oddíle bydlení, voda, energie, paliva u důchodců o 0,3 % a u zaměstnanců také o 0,3 % a to zejména v růstu cen tepla a teplé vody.

V hlavním městě Praze se snížil úhrnný index spotřebitelských cen (životních nákladů) ve srovnání s minulým měsícem o 0,3 % (v celé ČR byl zaznamenán pokles indexu rovněž o 0,3 %). Na tento vývoj působil pokles indexu spotřebitelských cen v oddíle doprava o 2,9 % (v ČR o 3,4 %). Jednalo se zejména o důsledek snížení cen pohonných hmot a automobilů nových. Dále byl v Praze zaznamenán pokles cenové hladiny v oddíle pošty a telekomunikace o 0,9 % (v ČR o 0,6 %) a to vlivem poplatků za telefonické a telefaxové služby a cen mobilních telefonů. Rovněž bylo v Praze zjištěno snížení indexu spotřebitelských cen v oddíle zdraví o 0,1 % (v ČR o 0,3 %), vlivem poklesu cen léků a poplatků za ústavní zdravotní péči. Na druhé straně byl zjištěn růst indexu spotřebitelských cen v oddíle potravin a nealkoholické nápoje o 0,6 % (v celé ČR o 0,1 %), přičemž se zvýšily zejména ceny zeleniny a běžného pečiva.